

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 31. januar 2023.godine

RTS- Na listi za transplantaciju više od 2.000 ljudi, Janković za RTS: Život ne može da čeka

BLIC- "NEKA DECA UPIŠU ŠKOLU BEZ IJEDNE VAKCINE" Zbog odbijanja MMR-a osuđena 23 roditelja u 134 postupka i to nije NAJVEĆI PROBLEM

N1- Protest Opštine Zemun zbog najave ukidanja Hitne pomoći u Batajnici

N1- Svake godine 15.000 ljudi u Srbiji umre zbog posledica pušenja

RTV- Čvorović: Čim se pojave prvi simptomi kancera, otići na pregled - nema čekanja

NOVOSTI- OPERACIJE I VIKENDOM, A LISTA DUŽA: Kardiohirurzi u Nišu rade subotom i nedeljom i bez zvaničnog odobrenja

NOVOSTI- "METASTAZIRA I ŠIRI SE TELOM KAO KANCER" U Srbiji potvrđen prvi slučaj parazita koji na čoveka prenose lisice

Na listi za transplantaciju više od 2.000 ljudi, Janković za RTS: Život ne može da čeka

Poverenica Brankica Janković rekla je za RTS da više od dve hiljade ljudi čeka na presađivanje organa. Ustavni sud je 2021. godine proglasio neustavnim odredbe Zakona po kojima smo svi donori organa, osim ukoliko se za života nismo izjasnili protiv tog čina. Jankovićeva naglašava da su neustavnim proglašeni članovi koji se odnose na uslove i postupak presađivanja organa, a ne na samu saglasnost lica.

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti Brankica Janković uputila je inicijativu ministarki zdravlja Danici Grujičić da se što hitnije stave u proceduru izmene i dopune Zakona o presađivanju organa, tkiva i ćelija.

Ustavni sud je, još 2021. godine, proglasio neustavnim odredbe Zakona po kojima smo svi donori organa osim ukoliko se za života nismo izjasnili protiv tog čina.

Poverenica Brankica Janković rekla je, gostujući u Dnevniku RTS-a, da ne postoji nijedan razuman razlog niti opravdanje da zbog nedostatka pravnog okvira izgubimo bilo koji ljudski život niti da se bilo šta čeka, ili da ljudi kojima je potrebna transplantacija organa gube na kvalitetu zbog toga što imamo pravnu prazninu koja je nastala kada je Ustavni sud proglasio delimično neustavnim dva člana, 23 i 28, Zakona o presađivanju organa i Zakona koji se odnosi na ljudska tkiva i ćelije.

Prema njenim rečima, Ustavni sud je dao rok, odložio je objavljivanje svoje odluke šest meseci kako bi se izbegla pravna praznina koja bi dovela do društvene štete.

"U aprilu prošle godine smo imali odgovor Uprave za biomedicinu, kada smo prvi put uputili inicijativu jer su nam se građani obraćali zato što se, kako kažu, osećaju otpisano, već imaju problem u životu,

najteže je pronaći kompatibilnog donatora, i kada ga pronađete i ako naiđete još na administrativnu prepreku, to je ono što vam u potpunosti zakomplikuje život", objasnila je poverenica.

Dobili smo odgovor tada da je zakon spreman da uđe proceduru, zatim su bili izbori, čekalo se na formiranje nove vlade, i u tom smislu i jeste ova ponovna inicijativa – nakon ponovnog obraćanja građana – ministarki Grujičić koja je na sve ono što su bila naša upućivanja, preporuke, mere, inicijative ili pozivi za hitnim reagovanjem, efikasno odgovarala, napominje Jankovićeve.

Nije jednostavno kada preuzmete ministarstvo da se odjednom pripremite za skupštinsku proceduru, navela je poverenica.

Dalje dodaje da više od 2.000 građana čeka presađivanje organa, postoji opšta i društvena saglasnost, postoji politička volja, zakon je već bio usvojen, ovde se radi o formulaciji.

Odnosi se na uslove i postupak koji se odnosi na presađivanja organa, a ne na samu podrazumevanu i opozivu saglasnost umrlog lica, ističe Jankovićeve.

Ustavni sud je delimično proglasio članove neustavnim. Srbija prati međunarodne standarde, ovakvo rešenje imaju mnoge evropske zemlje, kao Hrvatska.

"Pojavi se neka teorija zavere, upropasti sve vaše akcije, Donatorstvo je herojstvo, produži život. Ne postoji razlog da neki ljudi budu neodgovorni i izlaze tek tako u javnost", kaže Jankovićeve.

Hitnost inicijativa da bude usvojeno novo rešenje

Jankovićeve kaže da život ne može da čeka. Ako igde postoji razlog za hitnost to je u ovim slučajevima, dodala je ona.

"Ovde su u pitanju ljudski životi, postoji opravdanje da nešto ide hitno u proceduru, zbog pravne nejasnoće smo naišli na problem, jer su te odredbe bile nedovoljno jasne i precizne, dovele su do problema u praksi i otežale inače komplikovan proces transplantacije organa, a nekim ljudima je to jedini način za preživljavanje, a nekima za poboljšanje kvaliteta života, kao kada su u pitanju bubrezi", naglasila je poverenica.

Kada se sve to događalo, 2021. godine imali smo koronu, cela ova oblast je zaustavljena.

Sada treba na delu da pokažemo društvenu solidarnost, da radimo na otklanjanju teorija zavere da će se trgovati organima, kaže ona.

"Kada nama nešto nije potrebno, da posmatrano stvari iz drugačijih cipela i da čujemo šta kažu oni građani kojima je potrebna ova vrsta medicinske intervencije", napomenula je ona.

Mladen Todić otpočeo novi život pre šest godina

Mladen Todić iz Požarevca je 2016. dobio novu jetru i počeo je novi život.

"Živ sam, moja ćerkica raste uz oca zahvaljujući saglasnosti porodice donora koja mi je pre šest godina omogućila da živim i da vodim život zdrave osobe", rekao je Todić.

Govoreći o odluci Ustavnog suda, Todić kaže da je u tom trenutku to za njega bilo poražavajuće.

"Pacijenti iz Udruženja 'Zajedno za novi život' i oni koji čekaju organ, bili su u neverici da li će se i kako nastaviti program transplantacije", rekao je Todić.

"Trudimo se od prvog dana da utičemo na donosiocice odluka da se dva sporna člana usklade sa instrukcijama Ustavnog suda i da se nadamo da će što pre doći u skupštinsku proceduru i da će se ono što treba da se radi, a to je spasavanje života, nastaviti onako kako je bilo", kaže Todić.

Prema njegovim rečima, program transplantacije se zasniva na građanima.

Brankica Janković kaže da nema razloga da imamo predrasude.

"Ima li išta u životu tako dobro nego kada ste u prilici da pomognete nekom da produži život", zaključila je Brankica Janković.

"NEKA DECA UPIŠU ŠKOLU BEZ IJEDNE VAKCINE" Zbog odbijanja MMR-a osuđena 23 roditelja u 134 postupka i to nije NAJVEĆI PROBLEM

Broj zaraženih malim boginjama u Srbiji svakodnevno raste, a na epidemiju ove bolesti lekari već godinama upozoravaju zbog najnižeg obuhvata MMR vakcinom u prethodnih 20 godina! Iako je zakonom ova vakcina obavezna, nesavesni roditelji u mnogim slučajevima prolaze nekažnjeno, a i nekoliko Ustavnih odredbi je u direktnom sukobu jedna s drugom po ovom pitanju.

Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti predviđena je obavezna imunizacija dece protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, velikog kašlja, dečije paralize, malih boginja, rubele, zaušaka, virusnog hepatitisa B, oboljenja izazvanih hemofilusom influence tipa B i oboljenja izazvanih streptokokom pneumonije.

Takođe, za boravak dece u predškolskim i školskim ustanova, kao i u ustanovama za smeštaj dece bez roditeljskog staranja, neophodno je da dete bude vakcinisano, osim u slučaju postojanja medicinske kontraindikacije koju utvrđuje lekar specijalista ili stručni tim za kontraindikacije.

Istim Zakonom, za kršenje obaveze vakcinacije predviđena je novčana kazna u iznosu od 30.000 do 150.000 dinara.

Sa druge strane, Ustavom Republike Srbije se garantuje pravo na obrazovanje. Pravo svakog građanina na besplatno i kvalitetno osnovno obrazovanje i vaspitanje u javnoj školi predviđeno je i Zakonom o osnovnom obrazovanju i vaspitanju. Dakle, roditelji su tehnički u obavezi da šalju decu u osnovnu školu bilo da su ona vakcinisana ili ne.

Drugi Zakon koji je u kontradikciji jeste i Zakon o pravima pacijenata. Građani su njime dobili mogućnost da odbiju obaveznu vakcinaciju, jer u skladu sa ovim Zakonom bez pristanka pacijenta ne sme se nad njim preduzeti nikakva medicinska mera.

Ipak, pravnici objašnjavaju da ova dva zakona ne mogu biti argumenti antivakserima. Naime, za upis u školu je neophodno da se dostavi dokaz o vakcinaciji. Takođe, Zakon o osnovnom obrazovanju i vaspitanju treba sagledati u širem kontekstu - imunizacija ne postoji samo zbog pojedinca i njegove bezbednosti već je i u opštem interesu.

Što se tiče Zakona o pravima pacijenata u samom tekstu zakona jasno je stavljeno do znanja da se pojedincu ovo pravo može "oduzeti" ukoliko njegova odluka direktno ugrožava život i zdravlje drugih lica. Dakle, ukoliko je pojedinac, primera radi, bolestan može odbiti lečenje. Međutim, ako je bolestan od zarazne bolesti kojom ugrožava živote drugih ljudi, tehnički ne može odbiti odgovarajuće tretmane.

Ovo se jasno primenjuje i na vakcine jer je imunizacija od zaraznih bolesti i u opštem intersu, a ne samo zbog zdravlja pojedinca.

134 prekršajna potupka - 23 osuđujuće presude

Ovo u razgovoru za "Blic" potvrđuje i Olivera Ristanović, predsednica Prekršajnog suda u Beogradu, koja kaže da svaki sudija u ovom sudu vodi po nekoliko ovakih prekršajnih postupaka.

Tako je u Srbiji u prethodne tri godine formirano 134 prekršajna postupka protiv nesavesnih roditelja, uz 23 osuđujuće presude i to po svemu sudeći nije konačan broj. Konkretno, u 2020. godine formirano je 15 predmeta, a ni u jednom nije doneta oslobađajuća presuda. U šest predmeta sudije su donele osuđujuću presudu. U narednoj godini, 2021. formirano je 59 ovakvih predmeta gde je u 14 slučajeva doneta osuđujuća presuda, a samo u 6 oslobađajuća. Prošle godine je bilo 60 predmeta i ni u jednom još nije

doneta oslobađajuća presuda, dok je u šest slučajeva prekršajno osuđeno, saznaje "Blic" u Prekršajnom sudu u Beogradu.

Međutim, Ristanović objašnjava da je veći problem u neažurnosti evidencije.

- Prođe previše vremena od trenutka kad je roditelj imao obavezu da svoje dete odevede na vakcinaciju. Postoje one vakcine koje moraju da se prime do određenog uzrasta, ako dom zdravlja ne vodi ažurno tu evidenciju i ne podnese blagovremeno prijavu Ministarstvu zdravlja koje će onda podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka onda se desi da je već zastareo za pokretanje - rekla je Ristanović za "Blic".

Ristanović kaže da se najčeće vode postupci protiv roditelja koji su odbili da vakcinišu dete vakcinama koja deca primaju još u porodilištu.

- Obično nisu vakcinisani onom obaveznom vakcinom pri izlasku iz porodilišta i onim koje se primaju do godinu dana uzrasta. Različite kazne su tu izricane - od novčanih do opomena roditelja koji iz nekih posebnih razloga to nisu uradili. To sudija proceni u svakom posebnom slučaju - kaže Ristanović.

Da je problem i u nepoštovanju zakona za "Blic" je objasnila i Jovanka Zečević, advokatica.

- Ljudi koji nisu vakcinisali decu često ni ne snose neke posledice. Škole i vrtići ne traže dokaz o vakcinaciji. Ne vakcinišu dete i, ništa, upišu ga u školu redovno. Lično znam za slučaj kada dete nije primilo nijednu vakcinu i redovno je upisano u školu - rekla je Zečević.

Do sad 17 zaraženih, među njima i trudnica

Ozbiljan pad broja vakcinisanih MMR vakcinom (protiv malih boginj, zauški i rubele) zabeležen je u Srbiji tokom 2020. i 2021. godine. Tada su registrovane najniže vrednosti obuhvata MMR vakcinom u poslednjih dvadeset godina. Obuhvat ovom vakcinom u drugoj godini života u 2020. godini iznosio je 78,1 odsto, a u 2021. godini svega 74,8 odsto, podaci su Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut".

Broj zaraženih morbilama do sada je 17, među kojima je i jedna trudnica.

Protest Opštine Zemun zbog najave ukidanja Hitne pomoći u Batajnici

Gradska opština Zemun saopštila je da je uputila protest i urgenciju Ministarstvu zdravlja zbog najave ukidanja Službe hitne pomoći u naselju Batajnica.

Iz te opštine je navedeno da su građani izuzetno uznemireni zbog najave ukidanja Službe hitne pomoći na lokaciji Ulica Jovana Brankovića broj 3.

Opština Zemun je navela i da je „izraze nezadovoljstva“ poslala i premijerki Ane Brnabić, jer kako su ukazali, ovaj segment neodložne medicinske pomoći građanima nikako ne sme biti uskraćen.

Apelovali su da se taj vid pomoći stanovnicima Batajnice i Zemuna unapredi, ili barem ostane na istom nivou, a nikako ukine, jer bi po njihovoj oceni to značilo da ima povlašćenih i građana drugog reda.

Od ministarke zdravlja Danice Grujičić, državnih sekretara i pomoćnika iz zemunske opštinske uprave zatraženo je da uvažava zahteve građana Zemuna.

Svake godine 15.000 ljudi u Srbiji umre zbog posledica pušenja

Poslednji januarski dan svake godine posvećen je borbi protiv pušenja i zaštiti od štetnih efekata duvanskih proizvoda. Ove godine se obeležava mnogobrojnim manifestacijama pod sloganom "Svaka cigareta smeta"

Dan bez duvana ima za cilj da ukaže na činjenicu da svaka cigareta, bila ona klasična ili elektronska, može da smeta, kako pušačima tako i osobama u okruženju, bez obzira na uzrast i pol.

„Pušenje spada u bolesti zavisnosti, ali za razliku od ostalih bolesti zavisnosti, na primer alkoholizma ili narkomanije, nije sankcionisano od strane društva. Ima svoju šifru u Međunarodnoj klasifikaciji bolesti, a po stepenu zavisnosti od nikotina, brzini kojom se ona razvija, nalazi se odmah iza heroina“, kaže za portal N1 prim.dr Slavica Plavšić, specijalista za plućne bolesti.

Upotreba duvana povezana je sa nastankom brojnih bolesti. Gotovo da nema organa u ljudskom telu na koji duvan nema štetan uticaj, a dokazi o bolestima izazvanim duvanskim dimom decenijama unazad su sve brojniji.

Šta se nalazi u duvanskom dimu?

Doktorica navodi da se u duvanskom dimu nalazi preko 7.000 različitih supstanci od čega je oko 250 jedinjenja opasno po zdravlje, a čak oko 70 materija ima kancerogeni efekat.

U Srbiji svake godine 15.000 ljudi izgubi život zbog posledica pušenja, a u svetu prevremeno umre blizu osam miliona ljudi, odnosno više od 20.000 dnevno.

Situacija u Srbiji

„U Srbiji puši oko 27 odsto punoletnih osoba, a najveći broj pušača pripada starosnoj kategoriji od 45-55 godina. Posebno je zabrinjavajući podatak da čak oko 15 odsto pušača pripada populaciji između 15 i 19 godina”, kaže dr Plavšić i dodaje da praktično u svakom trećem domaćinstvu ima pušača.

Srbija se, zajedno sa ostalim balkanskim zemljama, svrstava u sam svetski vrh prema broju pušača

Bolesti koje su direktno povezane sa pušenjem:

- karcinom pluća koji je prvi po učestalosti i smrtnosti kod muškaraca i na trećem mestu kod žena;
- karcinom usta, jezika, laringsa, tonzila, jednjaka, traheje, jetre, pankreasa, bešike i rektuma;
- pušenje ili zloupotreba duvana je glavni faktor rizika za pojavu i pogoršanje svih bolesti respiratornog sistema: hronična opstruktivna bolest pluća (HOBP), astma, emfizem, hronični bronhitis;
- među smrtnim slučajevima od kardiovaskularnih bolesti, 17 odsto je izazvano upotrebom duvana;
- korišćenje duvana utiče i na reproduktivne organe, pa može da umanja plodnost, a trudnice koje puše izložene su riziku od pobačaja, prevremenog porođaja i mnogobrojnim komplikacijama;
- duvan ostavlja negativne posledice na čitav organizam što znači da izaziva: brže starenje i pojavu bora na licu, žute zube i parodontopatiju, kod žena izaziva karcinom dojke i grlića materice, kao i oboljenja krvnih sudova;

Pušenje i izloženost duvanskom dimu je jedan je od vodećih uzroka smrti u celom svetu

Mere kontrole

„Mere kontrole i zabrane pušenja u svetu su dovele do izvesnog smanjenja konzumiranja cigareta među odraslima i adolescentima”, navodi doktorka.

Međutim, u prethodnoj deceniji, dodaje dr Plavšić, u svetu i u Srbiji je u porastu upotreba novih duvanskih i nikotinskih proizvoda, čija se popularnost i primena širi veoma brzo.

Postoji čitava paleta novih duvanskih i nikotinskih proizvoda. Najpoznatije su različite vrste elektronskih cigareta kao i uređaji za zagrevanje duvana. Mnoge duvanske kompanije godinama rade na razvoju i proizvodnji takozvanih bezdimnih proizvoda koji su navodno manje štetni od klasičnih cigareta, a njihova popularnost, pogotovu kod mladih, raste veoma brzo.

„U našoj zemlji, prema rezultatima iz 2019. godine, elektronske cigarete je probalo čak 17,7 odsto, a zagrevane duvanske proizvode sedam odsto šesnaestogodišnjaka u Srbiji”, kaže doktorka.

Ona konstatuje da već decenijama unazad, industrija duvana ulaže ogromna sredstva i sprovodi brojne marketinške kampanje kako bi svoje proizvode učinila što atraktivnim za mlade ljude, kao buduće generacije svojih potencijalnih korisnika.

„Novi duvanski proizvodi imaju privlačan, moderan dizajn, laki su za nošenje i korišćenje, a svojim izgledom zavaravaju jer podsecaju na proizvode sasvim drugačijih imena i namene. Ovi proizvodi imaju razne voćne dodatke i arome koje su privlačne mladima, a promovišu se kao manje štetni po zdravlje nego klasične cigarete, za šta nema nikakvih dokaza“, objašnjava doktorka.

Ona ukazuje na to da se različiti duvanski proizvodi reklamiraju i prodaju na mestima koja su mladima vidljiva i dostupna: na kioscima, pored slatkiša, grickalica i sokova koje mladi često kupuju.

„Prodaja na komad, najčešće u neposrednoj blizini škole, omogućava deci i mladima jeftin i lak pristup duvanskim i nikotinskim proizvodima. Sve ovo ima za cilj da se među tim mladim ljudima regrutuju budući stalni konzumenti proizvoda duvanskih kompanija kojima je primarni cilj profit, a ne ljudsko zdravlje, pre svega mladih“, upozorava dr Plavšić.

Kod nas i u još nekim zemljama u okruženju, ovaj tip nikotinskih uređaja dostigao je za kratko vreme ogromnu popularnost. Zbog toga se u okviru Nacionalnog dana bez duvana naglašava da upotreba svih proizvoda koji sadrže nikotin izaziva zavisnost, a da su mladi posebno osetljivi na njegovo dejstvo.

„Mladi ne bi smeli da imaju pristup, niti da konzumiraju bilo koji duvanski ili nikotinski proizvod. Zaštita osoba mlađih od 18 godina od upotrebe ovih proizvoda mora da bude prioritet za sve aktere, od duvanskih i drugih kompanija koje proizvode ili uvoze elektronske cigarete, tako i za trgovačke lance koji se bave maloprodajom, ali i za institucije koje regulišu ceo prodajni lanac“, kaže dr Plavšić.

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) po ovom pitanju ima nedvosmislen stav – elektronske cigarete su neosporno štetne, što zahteva strogo regulisanje njihove upotrebe.

Iako te cigarete izlažu onog ko ih koristi manjoj količini pojedinih toksičnih supstanci u odnosu na obične cigarete, one ipak predstavljaju rizik za zdravlje. Njihov osnovni sastojak je nikotin koji izaziva visok stepen zavisnosti u kratkom roku.

Kako objašnjava doktorka, veliki broj zemalja i dalje nema jasno definisanu regulativu koja se tiče ovih proizvoda. Neke države primenjuju postojeće zakone kao i prema upotrebi klasičnih cigareta, neke ih tretiraju kao nove duvanske proizvode, a neke u potpunosti zabranjuju uvoz, prodaju, reklamiranje i upotrebu ovih proizvoda.

„U Srbiji konzumiranje duvana i promet duvanskih proizvoda regulišu tri zakona – Zakon o duvanu, Zakon o oglašavanju i Zakon o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu. Sva tri su zakona su zastarela, a i ne poštuju se“, kaže doktorka.

Ona dodaje da velika popularnost elektronskih i „bezdimnih“ cigareta nije dovela do izmene i dopune zakona o tome kako će se tretirati ovi novi nikotinski proizvodi, a odnos prema njima se bazira isključivo na internim regulativama.

„U pojedinim barovima, ne samo da je dozvoljeno korišćenje „bezdimnih“ duvanskih proizvoda, već se oni na tim istim mestima i aktivno promovišu i prodaju“, kaže doktorka i dodaje da pojedini kafići i

restorani koji su u potpunosti nepušački ili imaju odvojen deo za nepušače, u ovim prostorima ostavljaju mogućnost korišćenja novih duvanskih proizvoda.

Nargila barovi popularni među mladima

Poslednjih godina u Srbiji je došlo do prave „ekspanzije“ konzumiranja nargile i otvaranja veoma popularnih Nargila barova. Mladi nargilu doživljavaju kao zabavu i smatraju da je pušenje nargila manje štetno od pušenja cigareta.

Međutim, to je zabluda, smatra doktorka, jer dim iz nargile sadrži veće koncentracije arsena, olova i nikla, 36 puta veću koncentraciju katrana i 15 puta veću koncentraciju ugljen-monoksida nego jedna cigareta.

Pušenje nargile u trajanju od 45 do 60 minuta izlaže organizam pušača istoj količine katrana i ugljen-monoksida kao pušenje cele kutije cigareta – navodi se u istraživanju Instituta „Batut“.

„Dim nargile sadrži hemikalije koje mogu da izazovu probleme sa plućima, kardiovaskularne probleme, pojavu različitih vrsta karcinoma i još mnogo drugih štetnih efekata na zdravlje“, navodi doktorka.

Ona takođe dodaje da kada ljudi dele nargilu međusobno, javlja se opasnosti od pojave oralnih herpesa, respiratornih infekcija, kao i hepatitisa B. U duvanu za nargile se nalazi nikotin, supstanca koja izaziva zavisnost.

Doktorka kaže da mnogi pušači nargila, posebno oni stalni, postaju nikotinski zavisnici i mogu imati apstinencijalne krize slične onima kod pušača cigareta.

Zašto je dobro da prestanete da pušite:

- živećete duže – polovina od svih dugogodišnjih pušača prevremeno umre od bolesti povezanih sa pušenjem;
- lakše ćete disati – duvanski dim dospeva do svih delova tela i odgovoran je za 90 odsto slučajeva kancera pluća;
- imaćete više energije – posle dve do 12 nedelja od prestanka pušenja, protok krvi u telu će se poboljšati, pa ćete imati mnogo više fizičke snage;
- imaćete belje zube, lepšu kožu, kosu i celokupan izgled;
- višegodišnje pušenje uzrokuje bolesti desni i gubljenja zuba, a pušenje čini da izgledate starije nego što jeste;
- imaćete više novca – umesto da trošite novac na cigarete, možete ga iskoristiti na nešto što će vam doneti veću korist i radost;
- postaćete slobodni ljudi neopterećeni stalnim razmišljanjem da li ste kupili ili poneli svoj „pribor“ za pušenje, da li je tamo gde idete dozvoljeno ili zabranjeno pušenje, nećete pomerati svoja druga važnija

zadovoljstva i obaveze onom poznatom rečenicom „samo da popušim cigaretu“. Imaćete više energija i vremena za svoju porodicu, prijatelje, društveni život i disaćete punim plućima.

Nepušači imaju više prava

Bez obzira na lično pravo pušača da mogu da puše, nepušači imaju neuporedivo veće pravo na čisto okruženje, kako radno tako i privatno.

„Nažalost, potpuna zabrana pušenja je teško izvodljiva, ali je redukcija upotrebe duvana moguća. U kontroli pušenja prioritet ima zdravstvena služba, posebno lekari primarne zdravstvene zaštite, kao i lekari pulmoloških službi i onkolozi“, ističe dr Plavšić.

Da bi antipušačka kampanja bila uspešna, akcije treba da budu usmerene ka čitavom društvu i to svim raspoloživim zakonskim sredstvima: zabranom reklamiranja cigareta, znacima upozorenja na paklicama, povećanjem cene, uvođenjem i proširivanjem nepušačkih zona, a posebno obrazovanjem.

„Kontrola potrošnje duvana je najvažnija i najefikasnija na državnom nivou. Ministarstvo zdravlja Republike Srbije bi trebalo da sprovodi veoma aktivnu i doslednu kampanju protiv pušenja. Mnoge države i gradovi u svetu uspešno sprovode zakone kojima se zabranjuje pušenje u svim zatvorenim javnim prostorijama i radnim mestima, u javnom prevozu, bez ili sa veoma malo izuzetaka“, navodi doktorica

Odvikavanje

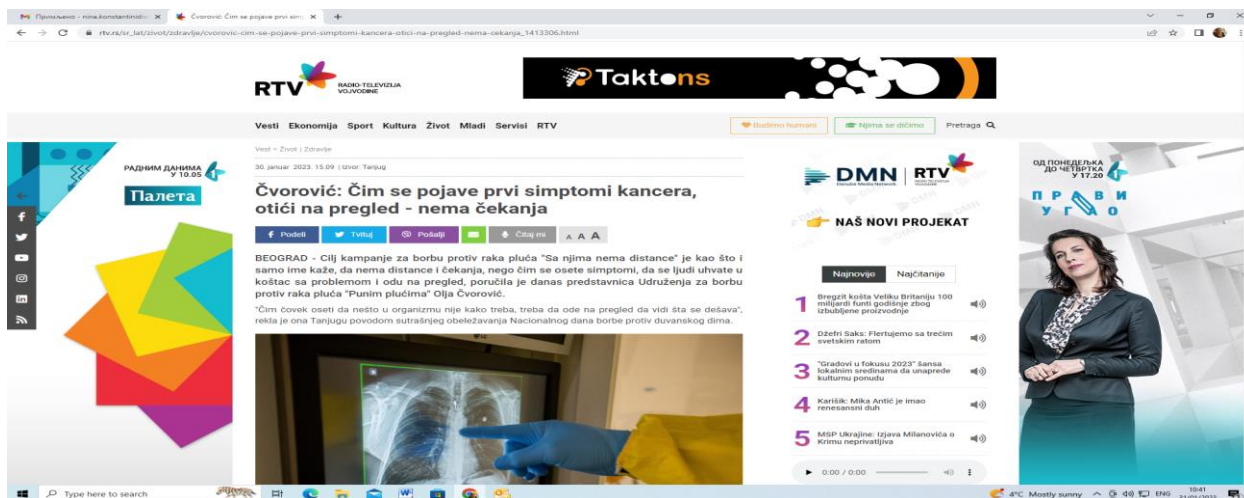
Što se tiče individualnih programa za odvikavanje od pušenja, savetovališta za mlade o štetnosti duvana, oni treba da budu prisutni u svakom zdravstvenom centru.

„Motivi za odvikavanje od pušenja mogu biti različiti. Na prvom mestu je zdravlje, zatim novac jer su cigarete sve skuplje, kod žena želja za zdravim potomstvom. Mnogo ljudi bi želelo da ima čist zadah a ne da se oseća na duvan. Nažalost, mnoge ozbiljni zdravstveni problemi nateraju na to da prekinu sa tom lošom navikom“, smatra sagovornica portala N1.

Po preporukama Svetske zdravstvene organizacije (SZO), osoba se smatra nepušačem, odnosno bivšim pušačem, ako godinu dana nije konzumirala ni jednu jedinu cigaretu.

Zato je neophodno da decu, kao najosetljivije članove društva, mlade i nepušače sačuvamo i zaštitimo od izloženosti duvanskom dimu u neposrednom okruženju.

Neophodno je angažovanje celokupnog društva kako bismo sačuvali zdravlje, posebno najmlađih, a time i celokupne zajednice.

Čvorović: Čim se pojave prvi simptomi kancera, otići na pregled - nema čekanja

BEOGRAD - Cilj kampanje za borbu protiv raka pluća "Sa njima nema distance" je kao što i samo ime kaže, da nema distance i čekanja, nego čim se osete simptomi, da se ljudi uhvate u koštac sa problemom i odu na pregled, poručila je danas predstavница Udruženja za borbu protiv raka pluća "Punim plućima" Olja Čvorović.

"Čim čovek oseti da nešto u organizmu nije kako treba, treba da ode na pregled da vidi šta se dešava", rekla je ona Tanjugu povodom sutrašnjeg obeležavanja Nacionalnog dana borbe protiv duvanskog dima.

"Samo onda kada je karcinom uhvaćen u nekim početnim fazama, kada je operabilan, sto odsto je izlečiv, a posle kada uđe u neke faze i kada se pređe ili na hemioterapiju ili na drugu vrstu terapija, sve to traje duže i postaje neizvesnije", poručila je ona.

Čvorovićeva je se osvrnula i na svoje iskustvo i navela da je još ranije prestala da puši, ali da je nakon sedam godina iz šale krenula sa elektronskim cigaretama koje su se tada pojavile.

Kaže da se sa njih ponovo vratila na klasične cigarete, sve dok se njen suprug nije razboleo.

Dodala je da je usled suprugovog zdravstvenog stanja i ona sama prestala da puši kako bi mu bila podrška.

вечерње НОВОСТИ

OPERACIJE I VIKENDOM, A LISTA DUŽA: Kardiohirurzi u Nišu rade subotom i nedeljom i bez zvaničnog odobrenja

NA listi čekanja za operaciju srca u UKC Niš, pre mesec dana kada su kardiorihurzi ove ustanove predložili da vikendom operišu bez naknade, bilo je 130 pacijenata, a sada ih je 149.

Spisak je, očigledno, svakim danom sve duži, iako je od početka godine u redovnom programu operisano 20 ljudi, a još šestoro -vikendom.

Upravo ta činjenica, ali i procena da kandidati za operaciju srca nemaju vremena da čekaju birokratske odluke, dogovore i pregovore, za profesora dr Dragana Milića, direktora niške Klinike za kardiorihurgiju, i njegov tim, razlog je što su operacije vikendom počeli da rade bez zvaničnog odobrenja nadležnih. Ipak, oni već dva vikenda operišu.

- Rad vikendom nam nije odobren, ali nije ni zabranjen. Imamo jedno administrativno ćutanje. Razumem da je administracija ponekad komplikovana, ali pacijenti na listi za kardiorihurške operacije nemaju vremena onoliko koliko ima birokratija. Zato smo odlučili da ne čekamo više, jer se i lista čekanja u međuvremenu povećava, a sigurno imamo pacijente koji neće dočekati operativno lečenje.

Milić dodaje da lekarima koji su operisali za vikend nisu upisani dodatni sati.

- Srednje medicinsko osoblje koje radi subotom i nedeljom, ogromna većina, skoro svi, već imaju smenski rad. Mi smo dežurni u to vreme, imamo dežurnu instrumentarku, ona je bila u operacionoj sali. Imamo dežurne sestre u intenzivnoj nezi, higijeničare.

Operacije vikendima korisne su zato što je subotom i nedeljom intenzivna nega, gde ima samo deset kreveta, nešto rasterećenija. Kada se tih 10 kreveta popuni, ne možemo da odradimo 11. operaciju, i da pacijente izbacimo iz intenzivne nege.

Obično se, priča prof. Milić, pacijenti koje operišu u ponedeljak ili utorak dovoljno oporave da u subotu ili nedelju mogu da budu prebačeni u poluintenzivnu negu.

- Tako se na intenzivnoj oslobađaju kreveti. Zbog ovakvog načina organizacije ne trpe ni pacijenti, ni osoblje.

Reakcije: Od podrške do populizma

Lekari niške Klinike dobili su veliku podršku pacijenata i građana dok je kod jednog dela struke prisutna sumnjičavost da im je stalo do reklame i da je njihova ideja populistička.

- Neka bude i populistički potez, a i pozivamo i ostale da se priključe tom novom populističkom pokretu, da pomognemo pacijentima i da radimo subotom i nedeljom bez naknade - kaže prof. Milić.

"METASTAZIRA I ŠIRI SE TELOM KAO KANCER" U Srbiji potvrđen prvi slučaj parazita koji na čoveka prenose lisice

U SRBIJI je nedavno otkriven prvi slučaj multilokuranog ehinokoka, parazita koji na čoveka prenose lisice.

Slučaj je dijagnostikovao profesor Katedre sa histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta u Novom Sadu dr Dušan Lalošević, a pacijentkinja stara 67 godina operisana je na Klinici za abdominalnu i endokrinu hirurgiju Univerzitetskog kliničkog centra Vojvodine, objavio je portal „Dnevnik“.

- Bolest nije nepoznata, ali je do sada nije bilo kod nas. Za razliku od običnog ehinokoka, ovaj raste u čoveku i metastazira, odnosno širi se, te liči na kancerogeno tkivo. Po svojoj prirodi je parazit. Bolest je poznata u centralnoj i severnoj Evropi, ali je kod nas nije bilo i zato ne može da se prepozna. Kod ove žene je izgledao kao tumor na jetri, a isečak je stigao na patologiju krajem decembra, kada sam i postavio dijagnozu. Ukoliko se ne ukloni na vreme moguće su brojne komplikacije, pa i smrt - naveo je profesor Lalošević.

Prema njegovim rečima, ovaj parazit se dobija od lisice, a sada tih životinja ima puno.

Kod nas nema besnila, ali ga ima u okruženju, u Rumuniji i Mađarskoj.

- Kako nema besnila, lisice su se prenamnožile, a šire se i šakali koji takođe prenose ovog parazita. Srem je endemsko područje ovog ehinokoka kod lisica. Pacijentkinja je iz okoline Sremske Mitrovice, a postoji sumnja na još jedan slučaj, takođe u Sremu. Možda je i ranije bilo ovih slučajeva, ali ih niko nije prepoznao i sada radim reviziju starih slučajeva - kazao je dr Lalošević.

Što se tiče operisane pacientkinje, njoj sledi oporavak, ali i dugotrajno lečenje.

Šef Odseka za bolesti hepatobilijarnog trakta i zamenica upravnika Klinike za infektivne bolesti profesorka dr Maja Ružić izjavila je da lekova ima i da se oni dobijaju godinama, možda i doživotno.

- Pošto nam je ovo prvi takav pacijent, ne znamo kako će biti. Daje se simptomatska, antiparazitarna terapija - napomenula je dr Ružić.

Prema njenim rečima, do zaražavanja dolazi kada se parazit razvija u crevima stalnog domaćina, odnosno lisice, i kontaminira sredinu fecesom. Tako dolazi do kontakta jaja parazita sa tlom, koja se potom oralno unesu i kontaminira se slučajni domaćin, čovek. To praktično znači da svako nedovoljno oprano povrće iz bašte, gde je ostao feces lisice, može da prenese ovaj ehinokok.

- Parazit kroz krvotok ulazi u organizam i dolazi do jetre, pluća, mozga, kostiju, bubrega. Nema prenosa sa čoveka na čoveka, jer kod ljudi ne može toliko da odraste. Druga mogućnost zaraze je da se pojedje termički nedovoljno obrađeno meso zaražene divljači - objasnila je dr Ružić.